

Tuinenpark Ons Buiten
Pal Maletterstraat 64
3573PH Utrecht

januari 2021

AGENDA

Alles wijst erop dat we elkaar ergens in 2021 weer zonder beperkingen kunnen ontmoeten. Wat zou dat fijn zijn! Echter niemand die al weet hoe en wanneer. Voorlopig maken we nog even een pas op de plaats met de activiteitenkalender. We kijken uit naar een weer goed gevulde agenda in de loop van 2021!

VERENIGING

E-mail adres bestuur:
secretariaat@onsbuitenutrecht.nl

COLOFON

redactie@onsbuitenutrecht.nl
Jaap Tichler & Viola Hubrecht

NIEUWJAARSWENS IN BEELD

In de boom bij de loods hing deze mooie kerstswens, achtergelaten door een bezoeker die enorm van ons tuinenpark geniet: 'Alle goeds voor het nieuwe jaar, blijf gezond en geniet' En: 'Dank voor een jaar wandelplezier in jullie mooie park'.

OPROEPEN

Denk aan de hakselaar!!!

Nog steeds zit er tussen het snipperhout regelmatig snoeiafval van braam, sleedoorn, roos, en andere soorten met akelig scherpe stekels. Gooi deze soorten asjeblijft bij het restafval en niet bij het snipperhout of de compost! Het kan lelijke verwondingen veroorzaken.

Gladde paden! Help mee bladeren vegen

Velen hebben in ons tuinenpark wel eens een uitglijder gemaakt, lopend op of de fiets. De paden kunnen vooral in deze tijd van het jaar glad zijn. Afgevallen blad is daar de reden van. Door de bladeren van de paden te verwijderen voorkomen we glij- en valpartijen. Daarom deze oproep aan alle leden: Haal het blad van het pad grenzend aan jouw tuin en gooi dit op de composthoop. Hartelijk dank!

Flitsnieuws

LEESTIP

Tip van Ans Hobbelink

David Goulson: De Tuinjungle

In 'De Tuinjungle' laat David Goulson ons kennismaken met al het kleine geteisem dat vlak bij ons, in tuinen, parken, tussen de stoeptegels en in de grond onder onze voeten leeft. Goulson laat zijn lezers meekijken in de fascinerende en soms ook krankzinnige wereld van deze ondergewaardeerde helden van onze tuin. Hij neemt ons mee op visite in de composthoop, laat ons gangen graven onder ons gazon en een duik nemen in de tuinvijver. Goulson beschikt over een grappige en lichtvoetige pen, maar toch is hij in 'De Tuinjungle' ook bloedserieus.

DE BIJENSTAL

De bijen hebben weer een nieuw onderkomen! In het najaar hebben Peter Luijkx en Henny Stekelenburg de bijen verhuisd, de kast die op instorten stond afgebroken en een nieuwe kast geplaatst. De bijen zijn nu weer terug en lekker aan het overwinteren in hun nieuwe bijenkast. Ze zitten vermoedelijk lekker dicht op elkaar, rond de koningin, om elkaar warm te houden.

Peter Luijkx en de nieuwe bijenstal

EEN NIEUWE POMP: EEN FLINKE KLUS!

Door Leo Lentz

Ons tuinenpark ligt op het diepste punt van de wijk Voordorp en dat betekent dat al het regenwater dat in de sloot van de Chico Mendesstraat en in ons park valt via een pomp afgevoerd moet worden naar de sloot langs het fietspad en het spoor. Die pomp staat er al ontelbare jaren en is nu aan vervanging toe. Voor het waterschap is dit de aanleiding om een flinke renovatie uit te voeren. Want pompen zijn tegenwoordig op afstand bedienbaar en voldoen aan allerlei eisen qua stroomvoorziening en veiligheid die niet golden toen de huidige pomp werd geïnstalleerd.

Hoe gaat het eruit zien en wanneer gaat het werk beginnen?

Er komt een flinke betonnen bak met daarvoor een rooster, waardoor takken en ander vuil tegengehouden worden. Daarnaast staat een kast met regelapparatuur en stroomvoorziening. Qua omvang zal de installatie groter zijn dan de huidige pomp. Ons is verzekerd dat dit geen gevolgen zal hebben voor de inrichting van de salamandertuin. Alle werkzaamheden worden vanaf het fietspad uitgevoerd. De start is voorzien in februari. Het fietspad zal vermoedelijk een maand afgesloten worden.

Wat zijn de voordelen voor Ons Buiten?

In elk geval minder lawaai, omdat deze installatie nauwelijks te horen zal zijn. En omdat de waterregeling op afstand bediend wordt, kunnen we nu sneller ingrijpen als dat nodig is. Tenslotte wordt er ook gewerkt aan een regelbare toegang van water bij de oude inlaat aan het begin van het fietspad (bij de tuin van Fredy en Geert). Daardoor kunnen we, als het nodig is, van twee kanten de doorstroming van water bevorderen. Hopelijk gaat dat helpen om het kroos in de sloot beter te bestrijden.

WAT VINDEN BEZOEKERS VAN DE DIERENWEIDE?

Door Leo Lentz

In de laatste weken van 2020 is bezoekers van de dierenweide gevraagd naar hun mening en hebben zij suggesties voor verbetering kunnen geven. Hiervoor heeft de commissie een digitale vragenlijst gemaakt die toegankelijk werd door het scannen van een QR-code. De vragenlijst kon ter plekke ingevuld worden. Uiteindelijk hebben 77 bezoekers een reactie gegeven. Wat vinden de bezoekers er van en waar komen ze vandaan?

Heel erg mooi!

Wij waren benieuwd of bezoekers de dierenweide een mooie plekje in de wijk vinden. En dat blijkt beslist het geval. Maar liefst 70% van alle bezoekers koos voor de optie heel erg mooi. De overige 30% vond de dierenweide gewoon mooi. Geen enkele bezoeker vond de dierenweide niet zo mooi, of helemaal niet mooi.

Leuke reacties kwamen er ook bij de laatste open vraag naar suggesties. Daar zeiden ruim twintig mensen dat ze niet zouden weten wat er beter kon; "Want het is elke keer een feest om er te vertoeven"! Of zij schreven dat ze het een super mooie weide vonden met een leuke sfeer en dat we niks beter konden doen dan gewoon fijn de rust bewaren.

Leuke suggesties ter verbetering

Op de vraag naar suggesties kwamen leuke en leerzame reacties. Zo blijkt er behoefte te zijn aan wat meer bankjes rondom de dierenweide, om even rustig te kunnen zitten. Ouders zouden het leuk vinden als

we de kinderen wat meer bij de dierenweide betrekken, bijvoorbeeld bij het voeren of door misschien op vaste tijden kinderen op de weide uit te nodigen om dieren te aaien. Het informatiebordje bij de cavia's wordt zeer op prijs gesteld, maar zou vaker een update mogen krijgen en zou ook meer persoonlijke informatie over de dieren kunnen bieden. Ten slotte kwam er de suggestie om een raampje te maken in het konijnenhok, zodat je er vanaf het pad naar binnen kan kijken.

De vrijwilligers gaan met deze suggesties aan de slag om in 2021 de dierenweide nog mooier en aantrekkelijker te maken!

Bezoekers komen uit de wijk

De meeste bezoekers van de dierenweide komen uit Voordorp (57%), maar ook uit Veemarkt (18%) of uit Tuindorp Oost (16%) komen wandelaars regelmatig naar Ons Buiten. Meestal komen bezoekers met z'n tweeën (55%), maar natuurlijk komen er ook mensen alleen (18%) of met meer (27%), zoals de leidsters van de kinderdagverblijven in Voordorp en Veemarkt. Ruim veertig procent van die bezoekers komt meestal een keer per week naar de dierenweide. Sommige bezoekers (7%) meldden dat ze elke dag komen en eentje komt zelfs een paar keer per dag.

DE SLOTEN IN HET PARK: WIE DOET WAT?

Door Leo Lenz

Is het je al eens opgevallen dat de entree van het park lager ligt dan het straatniveau? Dit is een van de twee kenmerken in ons tuinenpark die iets vertellen over de situatie in vroegere eeuwen. Het andere kenmerk zijn de sloten. In de vroege middeleeuwen veranderde dit gebied van een moeras in weidegebied. Er werden sloten gegraven waardoor het water werd afgevoerd. De sloten vergen veel zorg, want anders zouden ze dichtslibben en volledig begroeid raken. Maar wie verricht welke zorg? Hoe zijn de verantwoordelijkheden geregeld ten aanzien van het onderhoud van de sloten in Ons Buiten? We hebben hieronder de voornaamste punten op een rijtje gezet.

- De vereniging en de tuinders zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van en aan de slootranden en dienen de slootranden vrij te houden van overhangende planten. Daarmee wordt voorkomen dat er te veel blad in de sloot valt. Zoals in het beheerplan is vastgelegd is het beleid van de vereniging er op gericht de zichtlijnen over de sloten vrij te houden. Bijkomend voordeel: de ijsvogel kan zijn weg vinden.
- De vereniging voert met enige regelmaat klein onderhoud in de sloot uit. Dan wordt voornamelijk riet verwijderd, waarmee de doorstroming verbetert. Dit gebeurt tijdens het algemeen werk.
- Langs de sloten is een houten beschoeiing aangebracht. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om daar onderhoud op te plegen en daar waar nodig te vernieuwen. Wij moeten als vereniging tijdig signaleren als onderhoud nodig is.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het baggeren van de sloten in het park. De gemeente voert daartoe peilingen uit om te kunnen bepalen wanneer baggeren nodig is. De vereniging en de tuinders moeten ervoor zorgen dat de baggerboot vrije doorgang heeft over de sloten.
- Het waterschap is verantwoordelijk voor de waterkwaliteit en het beheer van het waterpeil. Dat laatste punt gebeurt in overleg met de gemeente.

Wat staat ons tuinders dus te doen? Houd de oevers vrij van overhangende planten en boomtakken. Haal af en toe opkomend riet uit de sloot. En, houd de kwaliteit van de beschoeiing in de gaten. Zie je op dat punt problemen? Meld dit aan het bestuur.

OVER INVASIEVE EXOTEN EN WOEKERENDE SOORTEN.

Door Han van Dobben

De kunst van het tuinieren is het ongewenste kruid er in de eigen tuin 'onder te houden'. Maar er zijn soorten die zo agressief groeien dat we die samen moeten bestrijden. Er moet daarbij onderscheid gemaakt worden tussen invasieve exoten en woekerende tuinplanten. Beide kunnen een bedreiging vormen voor de natuur maar ook voor tuinen, de openbare ruimte en zelfs voor gebouwen.

Invasieve exoten: de Reuzenberenklauw en de Reuzenbalsemien

Invasieve exoten zijn soorten die -bewust of onbewust- door de mens van elders geïmporteerd zijn en zich in de natuur sterk uitbreiden, ten koste van de reeds aanwezige soorten. Sommige van deze soorten zijn geïmporteerd als tuinplanten, maar er zijn ook die onbedoeld zijn binnengekomen bijvoorbeeld met bouw materiaal. De EU heeft in 2016 een verordening opgesteld die tot doel heeft de verspreiding van invasieve exoten zo veel mogelijk tegen te gaan, en reeds aanwezige populaties uit te roeien. De verordening bevat een lijst van 52 soorten waarvan het verboden is ze te kweken, te gebruiken, te vervoeren of te verhandelen. Verder is elke lidstaat verplicht om te zorgen voor de uitroeiing van die soorten op zijn grondgebied, wat trouwens in veel gevallen niet zal lukken. Van de invasieve exoten op de EU-lijst zijn er twee voor ons van belang: de Reuzenberenklauw en de Reuzenbalsemien. Een aantal andere soorten (zoals de Moeraslantaarn) staat ook op sommige tuinen, maar verspreidt zich in Nederland niet. Voor die laatste soorten geldt een overgangsregeling waarbij je ze gewoon mag laten staan tot ze vanzelf doodgaan. Maar voor de eerste twee soorten zijn we verplicht om verspreiding en voortplanting tegen te gaan. Voor de Reuzenberenklauw hadden we al een uitroeiingsbeleid - met een scherpe spade de penwortel doorsteken is heel effectief. Maar ook de Reuzenbalsemien zal dus voortaan bestreden moeten worden. Omdat deze soort eenjarig is, is gewoon uittrekken en niet meer zaaien of planten hier voldoende.

Woekerende soorten: Japanse duizendknoop en bamboe

Naast de invasieve exoten is er een aantal woekerende soorten, die zich niet zelf verspreiden maar zich wel agressief kunnen uitbreiden als zij eenmaal ergens staan. Twee daarvan zijn zo agressief dat we ze actief willen bestrijden: Japanse duizendknoop en bamboe. Japanse duizendknoop wordt vooral verspreid met aangevoerde grond waarin zich fragmentjes wortelstok bevinden. De wortelstokken kunnen zich heel snel zijdelings uitbreiden en daarbij ook allerlei hindernissen doorboren. In Engeland heeft dit al tot zo veel schade aan gebouwen geleid dat de aanwezigheid van deze soort leidt tot waardevermindering van vastgoed. Bestrijding van Japanse duizendknoop is erg lastig, voorkomen is het belangrijkste! Gebruik daarom nooit grond van onbekende herkomst. Verder lijkt, als de soort er toch is, uitgraven en daarna consequent wegsteken of uitgraven van nieuwe uitlopers de beste methode. En, gooi dit tuinafval vooral niet bij de compost! Uittrekken, maaien of afdekken zijn niet effectief. Op den duur is er wel uitzicht op biologische bestrijdingsmiddelen maar die zijn in Nederland nog niet verkrijgbaar.

Reuzenbalsemien
foto: Wikipedia

Japanse Duizendknoop.
foto: Wikipedia

Flitsnieuws

Grootbladige (woekerende) Bamboe

(vervolg vorige pagina)

Er zijn op hoofdlijnen, twee soorten bamboe. De kleinbladige, zodevormende soorten (zoals *Fargesia*) breiden zich niet agressief uit en kunnen gewoon geplant worden. Maar de grootbladige soorten met ondergronds kruipende stengels (rhizomen) zoals *Phyllostachys* en *Pseudosasa* kunnen alleen geplant worden als ze voorzien zijn van een geschikte wortelbegrenzer. De eisen die daaraan gesteld worden zijn zo hoog dat die in de praktijk voor een amateurtuinder niet haalbaar zijn; de begrenzing moet van beton, plaatstaal of polyethyleen zijn, 1/2 m diep ingegraven en 10 cm boven de grond uitstekend. Overlappende delen moeten goed op elkaar gelast of geschroefd worden, anders kruipen de rhizomen er tussendoor. Worteldoek en vijverfolie worden gemakkelijk door de rhizomen doorboord, en plastic golfplaat verzwakt op den duur te veel. Hier geldt als advies: grootbladige soorten niet planten. Bestaande pollen uitgraven en afvoeren, of begrenzen en scherp in de gaten houden.

GEACTUALISEERDE LIJST VAN BEELDBEPALENDE ELEMENTEN (BBE)

Van de groencommissie

De groencommissie heeft het overzicht van beeldbepalende elementen weer geactualiseerd. Beeldbepalende elementen zijn veelal oude (grote) bomen, bijzondere struiken en planten op het park en in de tuinen die het beeld van ons tuinenpark bepalen. Het streven is deze beeldbepalende soorten goed te verzorgen én te behouden. In het najaar van 2020 zijn alle tuinen door de groencommissie bezocht. Dat is een hele grote klus geweest. Per tuin is een inventarisatie gemaakt van de meest in het oog springende beplanting. Beschreven zijn de beeldbepalende elementen, bijzondere elementen en opvallende elementen. Wil je weten welke beeldbepalende elementen (BBE) op jouw tuin staan ga dan naar de [BBE-inventarisatie](#) van Tuinenpark Ons Buiten. Deze is te vinden op onze ledenpagina.

Beeldbepalende elementen in de tuinen

Als tuinder ben je verantwoordelijk voor het onderhoud aan je tuin. Voor werkzaamheden die je in je tuin wilt verrichten aan een beeldbepalend element, moet de Groencommissie om advies gevraagd worden. Dat betekent dat je niet vrij bent in het kappen, snoeien of verplanten van BBE's. Voor het onderhoud aan de beeldbepalende elementen heeft de vereniging een fonds opgericht waardoor financiële ondersteuning mogelijk is bij bijvoorbeeld de snoei van een grote boom. Ieder tuinlid met een BBE in zijn tuin kan aanspraak maken op het fonds. De criteria en procedure hiervoor staan vermeld in de [BBE-inventarisatie](#). Ben je van plan een nieuwe boom te planten? Log in op het gedeelte voor leden van de website van Ons Buiten en kijk dan eens op de [Advieslijst bomen](#). De groencommissie heeft een selectie gemaakt van bomen die in het beeld van ons park passen.

Beeldbepalende elementen op de paden en lanen

Behalve in de tuinen staan er ook beeldbepalende elementen op de paden en lanen. Samen zorgen we voor het beeldbepalend element dat je als omzoming van elke tuin aantreft: de rozenhagen. Iedere tuinder verzorgt daarvan zijn of haar 'eigen stukje' rozenhaag. Dat betekent dat:

- de rozenhagen en paden langs de tuin moeten worden vrijgehouden van onkruid en ongewenste beplanting;
- de rozenhagen vrij dienen te zijn van overhangende takken tot een hoogte van twee meter (van de grond af gemeten).

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Tuinenpark Ons Buiten 19 december 2020

Op 19 december hadden we weer onze halfjaarlijkse ALV; vanwege corona dit keer digitaal.

Buiten het digitaal aanwezige bestuur waren er 10 deelnemers. De bijeenkomst begon om vier uur 's middags en was nog voor half vijf afgelopen !! En iedereen was tevreden over het verloop van de vergadering, en zeker ook over de uitkomsten (èn de organisatie).

Vooraf waren agenda, verslag van de voorgaande vergadering op 4 juli 2020, en het concept-jaarplan 2021 met daarin de begroting en investeringsvoorstellen iedereen per mail toegezonden. Dat maakte dat men zich had voorbereid en bespoedigde het verloop van de bijeenkomst.

De belangrijkste uitkomsten:

- Het verslag van 4 juli 2020 is goedgekeurd.
- Er waren geen aanvullende agendapunten. Ook van de rondvraag werd geen gebruik gemaakt.
- De voorzitter meldt dat het bestuur drie personen 'in het zonnetje' heeft gezet middels een bloemetje:
 - Vivian Vijn wegens de jarenlange inzet die ze heeft getoond met het tot stand brengen van het Flitsnieuws. Zij heeft dit inmiddels overgedragen aan Viola, partnerlid op tuin 59;
 - Ellen Visser wegens jarenlange inzet in de ballotagecommissie. Zij is nu teruggetreden en heeft het stokje overgedragen aan Peggy van Holst Pellekaan;
 - Mascha Jonasse wegens haar jarenlange inzet maar in het bijzonder omdat zij de 'rozenactie' op zo'n voortreffelijke wijze heeft opgezet, aangepakt en afgerond. Zonder haar inzet zou ons park er niet zo schitterend uit zien.
- Het zittend bestuur mag, en wil, nog wel even verder. Het bestuur is uitgebreid met Piet van Ommeren, die van plan is om met name de communicatie met de leden vorm te geven.
- Het Jaarplan 2021 is doorgenomen en in zijn geheel goedgekeurd – ook de investeringsvoorstellen die daarin vermeld worden. De meest opmerkelijke zaken die daarin aan de orde komen zijn:
 - We staan er, ook financieel, als vereniging goed voor;
 - Bijzondere investeringen zijn:
 - De bestrating rond de schapenstal. Dit forse bedrag wordt enkel uitgegeven indien daar een substantiële bijdrage van de gemeente of AVVN tegenover staat;
 - De investering in het opknappen van de loods en het winkeltje. Hiervoor is een bedrag van € 15.000 in de begroting opgenomen. Deze investering past in het kader van de totale renovatie van winkeltje, opslag voor de dierenweide en de totale loods. Dit nader in beeld te brengen is een voornemen van het bestuur voor het jaar 2021. De eerste stappen daarvoor zijn al gezet.
- De jaarlijkse bijdrage is al enige jaren niet geïndexeerd. Het bestuur stelt voor dit voor het jaar 2021 wel te doen waardoor de jaarlijkse bijdrage € 396,- zal gaan bedragen. De vergadering gaat hiermee akkoord.
- Op het geldpotje ten behoeve van het Fonds beeldbepalende elementen is ook het afgelopen jaar weer enige malen een beroep gedaan. Daardoor is de bodem weer in zicht en zal ieder lid gevraagd worden een bijdrage van € 7,50 hiervoor over te maken.

Het was een onverwacht goede bijeenkomst. Maar hopelijk mogen we de komende keer elkaar weer echt zien en in levende lijve begroeten.

HET ROZENPROJECT

Door Mascha Jonasse

De rozenhagen langs de tuingrenzen vormen sinds de inrichting van het “nieuwe Ons Buiten” in 1963 een verbindend en karakteristiek element op het park. Op de zonnige plekken langs de brede paden staat Rosa rugosa en Rosa nitida staat op de plekken met meer schaduw en minder ruimte. In 2017 is door Paul van Kan een beheerplan voor het groen in het park gemaakt. Dit plan beschijft wat we aan het groen moeten doen om de identiteit van ons tuinenpark te behouden en de kwaliteit te verbeteren. Na wikken en wegen heeft de Groencommissie besloten om de hagen waar nodig aan te vullen of te herstellen. Die actie is afgelopen najaar gerealiseerd.

Rozen zijn niet de meest gemakkelijke planten. Maar wie rozen goed verzorgt, krijgt daar wel wat voor terug. Rozen hebben licht, lucht en liefde nodig.

Licht is er niet op alle plekken in voldoende mate. Waar rozen geen licht krijgen hebben ze het moeilijk. Ze groeien dan naar het licht toe en vormen lange, slappe stengels. Niets aan te doen. Enkele soorten kunnen toe met minder licht zoals de kleinbladige Rosa nitida.

Lucht is belangrijk voor een rijke groei en bloei van rozenstruiken. Vooral de voet van de roos heeft lucht nodig. Een roos die verstikt wordt door andere planten gedijt minder goed en is vatbaarder voor ziektes dan een roos die vrij staat in de grond. Planten zoals zaailingen van heesters, klimop of grote varens verstikken de rozen, maar voorjaarsplantjes zoals sleutelbloem, vergeetmijnietjes, ooevaarsbekken en zenegroen zijn prima te combineren met de rozen. Een onderbegroeiing van bloeiende plantjes is ook voor insecten aantrekkelijker dan kale grond.

Liefde geven we in de vorm van mest in het voorjaar of compost in het najaar. Om het eenvormige uiterlijk van de hagen te bevorderen hebben we jaren geleden besloten om de rozen gezamenlijk te snoeien. Dit doen we tijdens de eerste twee werksessies van het algemeen werk in blok 1. We snoeien de hagen dan op kniehoogte en geven daarbij ieder struikje een handje mest. Maar nu gaan ze eerst lekker in winterrust.

Afgelopen najaar zijn met vereende krachten de rozenhagen weer aangevuld. Er zijn ongeveer 1200 planten gepoot. De groencommissie bedankt iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het planten. Knap stukje gezamenlijk werken. Heb je nog gaten in de haag? Neem dan contact op met Mascha Jonasse (mjonasse@ziggo.nl). Er is nog plantmateriaal over. Dankdank!

Nieuwe rozen staan klaar om gepoot te worden.